

Turvakoti vainon uhrin auttajana

**Mahdollisuudet ja haasteet
12.10.2016**

**Anna-Liisa Kovanen ja Lauri Silvonen
Mikkelin turvakoti**

Mikkelin turvakoti

- 7-paikkainen akuutin väkivaltatyön yksikkö, jossa työskentelee 7 ohjaajaa ja sosiaalityöntekijä 50%:n työpanoksella
- Toiminut vuodesta 2015 alkaen, yksi Suomen 19:sta turvakodista
- Turvakotiin voi hakeutua kuka tahansa mistä päin tahansa, palvelu on asiakkaalle maksutonta eikä maksusitoumusta tarvita
- Ensimmäisenä vuonna asiakkaita 80, tänä vuonna (11.10. mennessä) 102, asiakkaat eri puolilta Suomea
- Vaino ja erittäin vakava väkivalta tulossyynä suurella osalla asiakkaita

Turvakotityöskentelyn tavoitteena vainon loppuminen

- Fyysisen turvallisuuden takaaminen jo turvakotiasumisen aikana turvakodin puitteiden lisäksi: esim. liikkuminen, kenelle kerrotaan turvakodissa olosta, erityishuomio lapsiin ja lasten arkeen!
- Vainotekojen torjuminen: mm. puhelin, sähköposti, sosiaalinen media
- Mahdollinen rikosilmoitus, osoitteen salaaminen, lähestymis- tai turvakielto

Vainon uhrin auttaminen turvakodissa

- Vainon tunnistaminen ja erottaminen! Mm marak-lomakkeiston ja muiden tilannetta kartoittavien lomakkeiden avulla (digitaalinen vaino), haastattelemalla ja arvioimalla
- Kriisityö ja psykososiaalinen tuki, ohjaus ja neuvonta (aikuiset ja lapset), jatkosuunnitelmien laatiminen
- Yhteys tekijään ja hänen ohjaamisensa sopivan avun piiriin
 - Arvioidaan tapauskohtaisesti; miten ja milloin - vai ei ollenkaan?
- Jatkotuki ja turvasuunnitelma turvakodin jälkeiselle ajalle
 - Kodin ja liikkumisen turvallisuus (Mikkelin alueella esim. turvalaitteet), suunnitelma hätätilanteiden varalta

Haasteet

- Olinpaikan pysyminen salassa turvakotijakson aikana ja sen jälkeen
 - Esim. eri viranomaisissa asioitaessa tieto voi lipsahtaa tai asiakas paljastaa sen vahingossa itse (mm. sosiaalinen media)
 - Vainoajat usein sosiaalisesti taitavia asioidessaan viranomaisissa ja hankkiessaan tietoja uhrista
- Kulttuuriset erityispiirteet (mm. maahanmuuttajat, romanit, huumepiirit)
- Riittävän turvallisuuden takaaminen turvakotijakson jälkeen, mm. kodin puitteet ja sijainti
- Lapset: päivähoito, koulu, tapaamiset jne.
- Uhrin auttamisverkoston tietämys ja ymmärrys vainon erityispiirteistä, ”eron jälkeisen riitelyn” ja oikean vainon erottaminen, vainoa ei aina oteta tosissaan
- Vainon toteennäyttäminen välillä haastavaa

Arkityössä opittua:

- Uhri itse yleensä paras asiantuntija tilanteessaan arvioimaan esim. sitä, mitä voi pahimmillaan tapahtua, miten vainoaja toimii, miten pystyy tältä suojautumaan - vaikka keinot eivät aina uhrin irtautumisen kannalta järkeviä olisikaan (esim. yhteydenpito tekijään) tai tämän lähipiiriin
→ Kuuntele uhria!

